

АНГЕЛ КАРАЛИЙЧЕВ
КАКВИ ХОРА ИМА ПО СВЕТА

chitanka.info

Живял някога старец на име дядо Петко. Той си имал бабичка — Станка, и дъщеря — Пена.

Ходел дядо Петко на работа по нивите, а жените шътали вкъщи.

Веднъж — като седели край огнището и си предели — момата попитала майка си:

— Мамо ма, като се оженя, дали ще си добия рожбица?

— То се знае, че ще си добиеш — отвърнала майката.

— Ами ако е момче, как ще го наречем?

— То се знае — Петко.

— Ами къде ще го сложим да спи?

— Къде — в люлката. Там, дето слагат рожбите си всички жени.

— Ох, мамо, ако се скъса люлката, моят Петко ще падне на земята и ще се утрепе.

— Като се утрепе, ще умре — рекла майката.

— Горкият Петко! Да умре тъй малък! Хайде, мамо, да си го оплачем!

— Хайде, дъще! — съгласила се майката.

И двете надули гайдите. Реват, та се късат. Оплакват неродения Петко. Плакали цял ден. Пресипнали от плач. Вечерта се върнал дядо Петко и щом отворил вратата, останал смаян!

— Станке, Пено, кого оплаквате?

Жените му разправили каква е работата. Дядо Петко се хванал за главата:

— Хубава работа! Ами че оплаква ли се нероден човек? Не вярвам някъде да има по-глупави жени от вас. Ще обиколя света да видя с очите си!...

И като си нарамил торбичката, дядо Петко излязъл от къщи. Тръгнал по широкия свят. Вървял, вървял, стигнал до една нива. Сред нивата — орех, а под него трима души събират обрулените орехи. Но как ги събират? Мъчат се да ги загребат с вили и да ги изсипят в чувалите.

— Добър ви ден, братя! — поздравил ги дядо Петко. — Що правите с вилите?

— Орехи събираме, не виждаш ли?

Дядо Петко си помислил: „Тия не са по-умни от моите жени“.

— Не може тъй, орехи с вили не се събират.

— Ами как?

— Вземете по една лопата и ги нахвърляйте в чувалите!

Както ги научил дядо Петко, тъй направили орешарите. Изгребали с лопати орехите, прибрали ги в чувалите. Старецът си тръгнал, но те го спрели:

— Чакай, дядо, да ти се отблагодарим, задето ни научи на ум и разум!

И му напълнили торбичката с орехи.

Продължил дядо Петко пътя си. Влязъл в едно село. Там имало стар зид, а отгоре на зида пораснала хубава зелена тревица. Под зида двама души пъшкали и се трепели — мъчели се да дигнат едно магаре върху зида.

— Хей, приятели, какво правите тук? — попитал ги учуден дядо Петко.

— Дигаме магарето.

— Защо го дигате?

— За да опаса тревата, дето е поникнала върху зида. Мъчим се, ама не можем, защото проклетото магаре е много тежко.

— Я ми донесете един сърп! — рекъл дядо Петко. — Аз ще ви покажа какво трябва да направите.

Донесли му сърп. Старецът протегнал ръце към зида, орял тревата и я хвърлил на магарето.

Магарето се навело и почнало да хрупа.

— Я гледай, че то било много лесно! Да си жив, дядо! — рекли двамата селяни и дарили дядо Петко с бяла погача, току-що извадена от огнището.

Дядо Петко отминал по-нататък. Стигнал до един двор, пълен с развеселени хора. Цигулки свирят. Тъпани бият. Песни се пеят.

— Тука има сватба — рекъл си пътникът и спрял да погледа.

Видял невестата и младоженеца — стоят като вкопани пред къщната врата. Защо стоят? Защото невестата била по-висока от горния праг на вратата и не можела да влезе. Сватовете се чудели и маели как да я вкарат вътре. Един от тях — най-старият и най-хитър — предложил:

— Дайте да й отсечем краката, за да ги подкъсим, че са много дълги.

— Не бива да й сечете краката, защото те са толкова дълги, колкото трябва да бъдат, ами ще трябва главата й да отрежем, защото

тя стърчи над горния праг. Пък и да ви кажа ли — без глава човек може, но без крака не може да мръдне — обадил се дълбокоумно друг от сватовете.

— Да донеса секира? — викнала една посръбнала жена.

— Не посягайте на жената, ами дайте да съборим горния праг на вратата — разбутал навалицата един зидар.

Тогав се намесил дядо Петко:

— Чакайте, хора селяни, не пипайте нито невестата, нито прага, ами я накарайте да се понаведе малко!

Невестата, щом чула тия думи, бързо се навела и влязла вкъщи. Сватбарите се почудили на ума на чужденеца, похвалили го, поканили го да влезе вътре, настанили го на трапезата и го гощавали три дни и три нощи с печени кокошки, вити баници и червено вино.

Като се наситил, дядо Петко напуснал сватбарската къща и продължил нататък. Влязъл в друго село. Там видял къща с висок чардак. На чардака стояло едно момченце по ризка, а долу майка му държала нови гащи и викала:

— Хайде, чедо, в гащите! Хайде в гащите!

А момчето се дърпало назад — не ще.

— Какво има? — попитал дядо Петко.

— Уших — почнала да разказва майката — нови гащи за момчето си и рекох да му ги премеря. Затуй му викам да скочи от чардака в гащите.

— Недей тъй, невесто! Ще утрепеш детето — поучил я дядо Петко, — ами го повикай да слезе долу по стълбата, сетне го накарай да спусне единия си крак в левия крачол на гащите, а другия — в десния. Тъй се обуват гащи!

Жената послушала съвета на стареца, нахлузила лесно гащите на момчето и за да се отплати, свалила сребърната гривна от ръката си и я подарила на дядо Петка.

Още по-нататък старецът стигнал до широко и равно място. Там десетина души зидари градели ново училище. Двамина от тях държали едно дърво за двата края и го дърпали, колкото им държат сили.

— Абе, вие, що правите? — попитал ги дядо Петко учуден.

— Теглим дървото.

— Защо?

— Удължаваме го, защото е късо.

Дядо Петко поклатил глава.

— Залудо си хабите силите. С теглене тая работа не става.

— Ами как?

— Вземете още едно дърво и ги наставете.

Зидарите наставили две дървета, свършили си работата и от благодарност подарили на дядо Петко една остра секира.

Вървял дядо Петко от село на село и се смеел: светът бил пълен с неуки хора. Няколко кой да им отвори очите.

Ето че го настигнала една жена. Тя шибала с вършина една крава. А на кравешката шия висяла цяла връв с жълтици.

— Коя си ти? — попитал дядо Петко.

— Не ме ли познаваш? Аз съм жената на селския чорбаджия.

— Ами къде караш кравата? За кого си я нагиздила?

— Карам я на кума. Тя е обречена на него. А жълтиците са за кумата. Ние сме богати хора. Имаме много крави и жълтици. Ако ти е на път, откарай кравата, защото аз си имам работа, в нашата къща са се навъдили много мухи и аз ги трепя с тояга. Живота ни отровиха тия мухи, пусти опустели!

— Добре — съгласил се дядо Петко, — ще я откарам, но ти ми кажи къде е селото на твоите кумове?

— Ей там! — поклатила глава чорбаджийката като кон на празни ясли.

— Ясно — рекъл дядо Петко, макар че нищо не разбрал, и подбрал кравата. Подкарал я към своето село, натоварен с много дарове за бабичката му Станка и дъщеря му Пена.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.